

**GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY****DIPLOMA ENGG.- V<sup>th</sup> SEMESTER-EXAMINATION – JUNE- 2012****Subject code: 350505****Date: 08/06/2012****Subject Name: Fundamental of Chemical Engineering Reactions and Thermodynamics****Time: 10:30 am – 01:00 pm****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is considered to be Authentic

- Q.1** (a) Give the classification of chemical reactions and explain Elementary and Non elementary reactions with suitable example. **07**
- (b) Define the rate of chemical reaction and discuss the variables affecting the rate of chemical reaction. **07**

- Q.2** (a) Explain “System and Surroundings” and discuss types of system in brief. **07**
- (b) Explain the following. **07**
- (1) Molecularity and Order of reaction
- (2) Arrhenius’ law and Activation energy

**OR**

- (b) A chemical reaction has a rate given by -  $r_A = 0.0045 C_A^2$  mol/cm<sup>3</sup>.min. If the concentration is to be expressed in mol/lit and time in hrs. What would be the value and unit of rate constant? **07**
- Q.3** (a) Explain the construction, working and applications of CSTR. **07**
- (b) Milk is pasteurized if it is heated to 63 °C for 30 min, but it is heated to 74 °C it only needs 15 sec. for the same result. Find the activation energy of this sterilization process. **07**

**OR**

- Q.3** (a) Derive the performance equation for steady-state Plug flow reactor. **07**
- (b) Discuss the important factors for the selection of reactor. **07**

- Q.4** (a) Write a short note on “Carnot Cycle”. **07**
- (b) Explain the Second law of thermodynamics and write the limitations of First law of thermodynamics. **07**

**OR**

- Q.4** (a) Derive the equation  $PV^\gamma = \text{Constant}$  for adiabatic process. **07**
- (b) What is Zeroth law of thermodynamics? How is it helpful in measuring temperature? **07**

- Q.5** (a) Explain in brief. (1) Heat Capacity (2) Phase Rule. **07**
- (b) Heat is transferred to 10 kg of air which is initially at 100 kPa and 300 °K until it’s temperature reaches 600 °K. Determine the change in internal energy, the change in enthalpy, the heat supplied and work done for the following processes. **07**
- (a) Constant volume process (b) Constant pressure process.

Assume air follows ideal gas law equation  $PV = nRT$ .  
Gas constant  $R = 8.314 \text{ kJ/kmol}^\circ\text{K}$ . Take  $C_p = 29.099 \text{ kJ/kmol}^\circ\text{K}$  and  
 $C_v = 20.785 \text{ kJ/kmol}^\circ\text{K}$ . The molecular weight of air = 29.

**OR**

- Q.5** (a) Explain “Entropy and its importance and applications in thermodynamics.” **07**  
(b) Explain in brief. (a) Enthalpy (b) Intensive and Extensive Properties. **07**

\*\*\*\*\*

- પ્ર- ૧ અ. કેમિકલ રિએક્સનના જુદા જુદા પ્રકારોનું વર્ગીકરણ કરો. એલિમેન્ટરી અને નોન એલિમેન્ટરી રિએક્સન ઉદાહરણ આપી સમજાવો. **૭**  
બ. કેમિકલ રિએક્સન રેટની વ્યાખ્યા આપો. કેમિકલ રિએક્સન રેટને અસર કરતા પરિબલો સમજાવો. **૭**

- પ્ર- ૨ અ. “સિસ્ટમ અને સરાઉંડીંગ્સ” સમજાવો તથા સિસ્ટમના પ્રકારો વિશે ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. **૭**  
બ. નીચેના વિશે સમજાવો. (૧) મોલીક્યુલારીટી અને ઓર્ડર ઓફ રિએક્સન (૨) આર્હેનિયસનો નિયમ **૭**

અથવા

- બ. એક કેમિકલ રિએક્સનનો રેટ -  $r_A = 0.0045 C_A^2$  મોલ/ઘનસેમી.મિનિટ છે. જો સાંદ્રતાને મોલ/લિટર અને સમયને કલાકમાં લેવામાં આવે તો રેટ અચળાંકનું મૂલ્ય અને યુનિટ શું થશે? **૭**

- પ્ર- ૩ અ. કંટીન્યુઅસ ફ્લો સ્ટરટેક રિએક્ટર નું બંધારણ, કાર્યપદ્ધતિ તથા ઉપયોગિતા સમજાવો. **૭**  
બ. દૂધને  $63^\circ \text{C}$  સે. તાપમાને ૩૦ મિનિટ સુધી ગરમ કરવાથી પેશ્ચુરાઇઝ થાય છે. પરંતુ  $70^\circ \text{C}$  સે. તાપમાને ગરમ કરવાથી ફક્ત ૧૫ સેકન્ડ લાગે છે અને સરખું પરિણામ મળે છે. તો આ સ્ટરીલાઇઝેશન પ્રક્રિયા માટે એક્ટીવેશન એનર્જી શોધો. **૭**

અથવા

- પ્ર- ૩ અ. સ્ટેડીસ્ટેટ પ્લગ ફ્લો રિએક્ટર માટે પરફોર્મસ સૂત્ર તારવો. **૭**  
બ. રિએક્ટરની પસંદગી કરવા માટેના મહત્વના પરિબલોની ચર્ચા કરો. **૭**

- પ્ર- ૪ અ. “કારનોટ સાયકલ” વિશે ટૂંકનોંધ લખો. **૭**  
બ. થર્મોડાયનેમિક્સનો દ્વિતીય નિયમ સમજાવો. તથા થર્મોડાયનેમિક્સનો પ્રથમ નિયમની મર્યાદાઓ લખો. **૭**

અથવા

- પ્ર- ૪

- અ. એડિયાબેટીક પ્રોસેસ માટે “ $PV^\gamma = \text{અચળ}$ ” સૂત્ર તારવો. ૭
- બ. થર્મોડાયનેમિક્સનો ઝીરોથ નિયમ શું છે? તાપમાન શોધવા માટે એ કેવી રીતે મદદરૂપ થાય છે? ૭

પ્ર- ૫

- અ. ટ્રેકમાં સમજાવો. (૧) હીટ કેપેસિટી (૨) ફેઇઝ ટુલ. ૭
- બ. 10 kg હવા કે છે જે શરૂઆતમાં 100 kPa અને 300 °K હતી અને ૭  
જ્યાં સુધી એનુ તાપમાન 600 °K સુધી પહોંચે ત્યાંસુધી એમાં હીટ ટ્રાંસ્ફર થાય છે. તો નીચે દર્શાવેલ પ્રક્રિયાઓ માટે ઇન્ટરનલ એનર્જીનો ફેરફાર, એંથાલપી નો ફેરફાર, હીટ સપ્લાયઇડ તથા થયેલ વર્ક શોધો.  
(૧) અચળ કદ પ્રક્રિયા (૨) અચળ દબાણ પ્રક્રિયા  
ધારો કે હવા આદર્શ વાયુનું સમીકરણ  $PV = nRT$  ને અનુસરે છે..  
ગેસ અચળાંક  $R = 8.314 \text{ kJ/kmol}^\circ\text{K}$ . તથા  $C_p = 29.099 \text{ kJ/kmol}^\circ\text{K}$   
અને  $C_v = 20.785 \text{ kJ/kmol}^\circ\text{K}$ . લો. હવાનો અણુભાર = 29.

અથવા

પ્ર- ૫

- અ. એંટ્રોપી તથા તેનું મહત્વ અને ઉપયોગિતા સમજાવો. ૭
- બ. નીચેના વિશે ટ્રેકમાં સમજાવો. ૭  
(૧) એંથાલપી (૨) ઇન્ટેંસીવ તથા એક્સટેંસીવ પ્રોપર્ટીઝ.

\*\*\*\*\*